



Inštitut za razvoj vključujoče družbe - IRVD
Dunajska cesta 106
1000, Ljubljana

Spletna stran: www.irvd.si
E-naslov: kontakt@irvd.si
TR:1010 0005 2972 859
Banka Intesa Sanpaolo d.d.,
Pristaniška 14, 6502 Koper
SWIFT: BAKOSI2X

Datum: 18.04.2019

Posvet o preprečevanju diskriminacije in anonimnih prijavah – povzetek

Posvet o preprečevanju diskriminacije in anonimnih prijavah smo pripravili in izvedli s soorganizatorji, kot prostovoljski prispevek k vseslovenski prostovoljski akciji: [10. Dan za spremembe – odpravimo diskriminacijo](#). Pripravo in izvedbo smo podprli s promocijskimi objavami [na spletni strani posveta](#).

Posvet je bil pripravljen v sodelovanju z Inšpektoratom RS za šolstvo in šport. K organizaciji se je pridružil Inšpektorat za delo. Podpore pa so izrazili vsi, ki so z naslovi oziroma logotipi navedeni v vsebinskem in promocijskem delu [programa](#). Posebna zahvala pa gre Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, ki je posvet omogočilo z neodplačno uporabo dvorane. Drugih javnih sredstev, donacij ali sponzorstev pri organizaciji in izvedbi tega posveta ni bilo. Finančne stroške organizacije in izvedbe je kot prostovoljski prispevek prevzel IRVD.

Metodološko je bil posvet zasnovan po integrativnem pristopu uporabne etike, ki ga na IRVD uporabljamo pri ozaveščanju o trajnostnem razvoju ter vključujoči in varni družbi - Agenda 2030.¹ Gre za pristop, ki je po mnenju moralnih filozofov in pedagoške stroke vse bolj uveljavljena oblika poučevanja etike.²

1. Udeležba in namen

Posveta se je udeležilo med 50 in 60 udeleženk in udeležencev iz različnih resorjev državne oziroma javne uprave, civilne družbe, sindikatov in NVO. Pomembno sporočilo k samemu namenu, da bi zlasti v šolskem prostoru skupaj prispevali k učinkovitemu obvladovanju diskriminacije, spodbujali kulturo strpnosti ter zavračanja zlonamernih, anonimnih in drugih napadov na osebe in institucije, so bili pozdravni nagovori ministra za izobraževanje, znanost in šport, dr. Jerneja Pikala, generalnega sekretarja ministrstva, dr. Mitje Blaganje, v.d. glavnega inšpektorja dr. Simona Slokana in vodje sektorja za delovne migracije pri Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Nuše Majhenc. Jasmina Rakita Cencelj, direktorica inšpekcije nadzora delovni razmerij IRSD, je na zadevno problematiko posebej opozorila, ko gre za varovanje človekovega dostojanstva, varnost in zdravje na delovnem mestu in v zvezi z delom. To je poudarila tudi v prispevku, ki ga je predstavila kot vabljen govorka na posvetu.

¹ Primeroma, glejte naše prostovoljske aktivnosti promocije in ozaveščanja v Mesecu prostora 2018, Škofja Loka www.sokolskidom.si/objava/153679; Hiša Evropske unije v Ljubljani: <http://www.irvd.si/dozivi-vkljucujoc-varen-prostor/>; primerjajte: UNESCO roadmap for implementing the Global Action Programme on Education for Sustainable Development <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000230514>; Education for Sustainable Development Goals Learning Objectives Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives; <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000247444>.

² Strahovnik, na primer, ugotavlja: »Sodobni pristopi k etični vzgoji ter s tem tudi k izobraževanju in usposabljanju zanjo namreč poudarjajo integrativne pristope; v: Pomen moralne teorije za etično vzgojo; v: Šimenc, M. in Sardoč, M. (ur.). Etika in šola, Šolsko polje, Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja in Pedagoški inštitut, Ljubljana, št. 1–2, 2017, str. 45; https://www.pei.si/ISSN/1581_6044/1-2-2017/mobile/index.html#p=5 (14.03.2019).

Udeleženke in udeleženci so tako ob strokovnih prispevkih govork in govorcev k oceni in obvladovanju problema, ki je bil nosilna tema posveta, dobili močno sporočilo z vrha resorja za izobraževanje, šolstvo in šport v podporo avtonomiji šolskega prostora in učiteljev, ob zavedanju odgovornosti in vlogah v izobraževalnem procesu. V kontekstu tega, kar je sicer poslanstvo IRVD pri razvoju vključujoče in varne družbe, je to pomembno izhodišče tudi k bodoči implementaciji nastajajoče strategije o nacionalni varnosti, zlasti v delu o preprečevanju najhujših oblik nasilja, čezmerne polarizacije in nasilne radikalizacije med mladimi.³

3. Prispevek udeleženk in udeležencev

Udeleženke in udeleženci so poleg dejavnega zanimanja in sodelovanja v razpravi k programski vsebini tvorno prispevali k izvedbi v sklepnem delu posveta. V kratki moderirani delavnici so po skupinah obravnavali in pripravili sledeča stališča k prepoznavanju in obvladovanju problematike, ki je bila nosilna tema posveta.

Prikaz 1: stališča udeleženk in udeležencev o preprečevanju diskriminacije, anonimkah ter zaščiti dobrovernih prijaviteljev (»žvižgačev«) in žrtev zlonamernih prijav

Problem	Rešitev
Viktimizacija otrok v primeru prijav staršev.	Generalna zaščita otrok.
Strah pred prevzemanjem odgovornosti.	Vzgoja. Otroke (učence) je treba ozaveščati tudi o odgovornostih (dolžnostih) ne le o pravicah.
Poseganje laične javnosti v strokovne in kompetenčne institucije.	Zaupanje v strokovno delo. Dvig stopnje etike, zaupanja in spoštovanja v družbi -> programi v šolah.
Komunikacija odraslih oseb v šoli, postavljanje mej.	Ravnatelj mora imeti ustrezne vzvode.
Delodajalec ne zaznava težav delavcev.	Merila za prepoznavanje težav; vloga sindikata.
Pretirano obremenjevanje »vlečnih konjev«.	Boljša organizacija dela.
Problem je slaba komunikacija med zaposlenimi in starši ter strokovnimi delavci. Pomanjkanje komunikacije in obveščanja (transparentno) zaposlenih.	Rešitev je v več preventive, osveščanja in usposabljanja.
Odsotnost odgovornosti anonimnega prijavitelja.	Spodrezati zlonamerno anonimnost s tehničnimi rešitvami. Možnost ugotavljanja identitete prijavitelja; če se ugotovi, da je šlo za zlorabo

³ To navajamo v povezavi z vlogo IRVD v delovni skupini pri Svetu za nacionalno varnost RS, ki je vzpostavila nacionalno platformo za ozaveščanje o nevarnosti polarizacije, nasilne radikalizacije in terorizma; gradivo posveta, 22. junij 2017, Kongresni center Brdo: <http://www.irvd.si/wp-content/uploads/2014/07/Gradivo-posveta.pdf>.

	anonimne prijave (preko šifre).
Neselekcioniрана obravnava anonimnih prijav.	»Obrniti« (kriterije) sedanjih določb ZIN o anonimnih prijavah (da je obravnava le teh bolj restriktivna v odnosu na sedanjo, po mnenju razpravljajočih preširoko ureditev dolžnega ravnanja inšpektorjev pri obravnavi anonimnih prijav. Državni zbor bi moral določiti zakonski okvir in kriterije za selekcioniрано obravnavo anonimnih prijav.
»Javni linč«, medijska obsodba.	Obojestransko preverjanje informacij; kvalificiran novinar z ustrezno izobrazbo.
Zaščita žrtev.	Povezano delovanje (pod)sistemov: policija, CSD, šola, vrtec, inšpektorat...
Zaščita dobrovernih prijaviteljev.	Na podlagi direktive o zaščiti žvižgačev naj MJU pripravi jasen in učinkovit zakon, ki upošteva Resolucijo o normativni dejavnosti.



Mag. Bečir Kečanović